

NS 8408: Hva kan vi vente oss?

Knut Kaasen, leder av SN/K 378

Det følgende:

NS 8408 finnes ikke

Derfor:

Det følgende er ikke
en presentasjon
eller diskusjon

Det følgende er en
ORIENTERING

(Status i forhandlingene)

Bransjens felles ønske: Bedre verktøy for styring av store prosjekter

Store prosjekter

NS 8406 pkt. 1, annet avsnitt:

«Standarden bør ikke anvendes der mange entreprenører arbeider samtidig på byggeplassen. Standarden er egnet for kontraktsforhold hvor forholdene ligger til rette for at byggherrens økonomiske, fremdriftsmessige og kvalitetsmessige kontroll og oversikt kan gjennomføres uten formaliserte varslingsprosedyrer. I kontraktsforhold hvor det på grunn av organiseringen eller omfanget av prosjektet er behov for mer omfattende forpliktelser knyttet til varsling og samordning, er NS 8405 [...] mer egnet.»

«Store prosjekter» vil ligge enda «et trinn høyere» på den skalaen som her antydes.

Bransjens felles ønske:

Bedre **verktøy** for styring av store prosjekter

Verktøy for styring

Et viktig **formål med standarden**
er å styrke *begge parters*
kontraktmessige grunnlag
for god og effektiv prosjektstyring.

BAKGRUNN

Bransjens felles ønske:
Bedre verktøy for styring av store prosjekter

Standardisering
av kontraktsvilkår

Hva er en kontrakt?

- Verktøy for å komme fra A til B ved samvirke mellom partene
- Partenes «**grunnlov**»

- Gjennomtenking av
  - balanse
  - kontraktsteknikk
- med alle interesser representert,
- uavhengig av individuell kontrahering

Man legger arbeid
i å lage «grunnlov»

«Grunnloven» må
ligge fast over noe tid

Standardisering

Verktøy for styring

Dette formålet har styrt mange valg:
Komiteen har forsøkt å **videreutvikle**
reguleringen av f.eks.

tidlig fase i prosjektet

kommunikasjon
mellom partene

håndtering av
utfordrende uenighet

mekanismer for å
justere tid/pris

risiko for grunnforhold

fremdriftsstyring

Formålet har også styrt
hvordan reguleringen
er forsøkt gjort **pedagogisk**

Foreløpig:
ANLEGG, ikke bygg

MØNSTER

NS 8407 er et klarere mønster enn NTK 15

Men når formålet er et bedre verktøy, er hverken NS eller NTK egnet som uttømmende mønstre for

- struktur
- regler

Følgelig: NS 8408 blir **NY** i en uvant grad

NY i uvant grad:

- komiteen tror ikke den har oppfunnet hjulet
- “shopping” mellom NS og NTK skaper utfordringer og farer

Konsekvenser i høringsrunden:

- fare for at komiteen har oversett sammenhenger elementene inngår i
- altså behov for grundig kritisk lesing
- og neppe så mye å hente ved å lete etter forskjeller fra NS (eller NTK); det er gjort så store justeringer at NS 8408 uansett på leses samlet

Enkelte spesifikke reguleringsområder

(Husk at det følgende er en orientering,
ikke en presentasjon eller diskusjon)

1. Prekontraktuelle forhold

- Hvorfor regulert?
  - informasjons- og undersøkelsesplikter
  - forutsetninger
- Den rettslogiske utfordring
  - plikter *før* kontrakt...
- Hvordan det er gjort
  - forutsetninger i protokoll
  - uttrykkelige bestemmelser
- Tolkingsbetydning?
  - f.eks. bristende forutsetninger og avtl. § 36.

2. Dokumentstruktur

	<h3>HOVEDSTRUKTUR</h3> <ul style="list-style-type: none"> - Gjenkjennelig fra NS/NTK - men følger ingen av dem

	<h3>VEDLEGG</h3> <ul style="list-style-type: none"> - tematisk konsolidering - prioritetsregler

3. Grunnforhold

Klassisk utfordring å regulere
balansert og hjelpsomt

GREP:

konkretisere en del av det skjønnt
som må utøves for å plassere
risiko

Et skritt på veien...

STIKKORD:

- Krav til «*referansegrunnlag*»:
Oppdragsgiverens beskrivelse av
forhold i/ved grunnen
- Krav til totalentreprenørens
undersøkelser og risiko for egne
løsninger
- deretter regulering av
konsekvensene av at
virkeligheten avviker på
nærmere bestemte måter fra
dette

4. Endringsmekanismen

Gjenkjennelig,
men ...

brukes "alltid" der
spørsmål om å justere
kontrakspris eller
kontraksfrister

"Er det NOE,
så bruk KOE!"

Innebærer store krav til partenes

- forståelse av systemet
- ryddige bruk av det

TRØST:

- Partene er meget profesjonelle
- Store prosjekter ER krevende
- Forsøkt gjort pedagogisk

4. Endringsmekanismen

Gjenkjennelig,
men ...

brukes "alltid" der
spørsmål om å justere
kontrakspris eller
kontraksfrister

"Er det NOE,
så bruk KOE!"

Innebærer store krav til partenes

- forståelse av systemet
- ryddige bruk av det

TRØST:

- Partene er meget profesjonelle
- Store prosjekter ER krevende
- Forsøkt gjort pedagogisk

Elementer

Klarere innganger til
mekanismen

Tydligere "ping-pong"
mellom partene for å avklare
situasjon *underevis*

Tydligere rammer for
oppdragsgivers rett til å endre

... med tilhørende prosedyrer
dersom totalentreprenøren mener
rammene overskrides

Midlertidig betaling (mot garanti)
inntil endelig prisjustering (TE er
ikke "bank")

5. Forsikringsordningene

Vurderte “knock-for-knock”,
men avsto

Åpner for to alternative ordninger:

1. Kontraksregulert
løsning i *vilkårene*
(fall-back)

2. Løsning definert av
oppdragsgivers krav i
kontraks*vedlegg*

6. “Innestående”

FORLATT

Erstattet med garanti
innenfor visse %-grenser

7. Kompensasjon dersom endelig kontraktssum er redusert

Situasjon:

- i sluttoppgjøret
- fastslås at endelig kontraktssum er lavere enn ved kontraktsinngåelsen
- som følge av endringer, herunder «reduserende endringer». mengderegulering o.l.

Konsekvens:

- standardisert kompensasjon
- x % av opprinnelig kontraktssum («x to be agreed»)

8. Konflikthåndtering

1.

Vekt på tilrettelegging i startfasen for et godt prosjektsamarbeid

2.

Innføring av PRIME som lavterskel, effektiv konflikthåndtering på tidlig stadium

3.

Føringer på prosesser for videreføring av tvister til ekspert eller domstol/voldgift

9. Midlertidig innstilling

Innføres etter inspirasjon
fra NTK

Konsekvenser
reguleres grundig

Noen av disse stikkordene vekker begeistring,
andre gremmelse

og gjerne begge deler –
men hos forskjellige betraktere.

HØRINGEN

HØRINGEN

- «Standardisering - ditt navn er kompromiss». Ingen helt fornøyd
- Men alternativet bedømt som verre
- **Løsninger må sees i sammenheng**

Når?

- asap, men TTT!

Hvem?

- alle med interesse
- ikke omkamper fra deltagerne! (Ikke reforhandling av regler som er kompromisser)
- men gjerne innspill også fra deltagerne om *andre* forhold

Hvordan?

- Viktigst: Spill inn ***ønsket tekst***, ikke bare ønske
- Teknisk veiledning fra SN i invitasjonen til høring

Hva?

- *Hva vi gjerne vil ha:*
  - Dugnadsånd!
  - Ikke bare kommersiell balanse og kontraktsteknikk – også *pedagogikk*
- *Hva vi helst vil slippe:*
  - "Bør være 10, ikke 15%", eller omvendt (det er forhandlet...)
  - Generelle komm. uten tekst

BUDSKAPET

Når høringsinvitasjonen kommer:

- 1. bidra**
- 2. gjør det konstruktivt**
- 3. gjør det konkret**

**Husk at dette er
dugnad i felles interesse**